

Suvestinė redakcija nuo 2010-08-20 iki 2015-04-21

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [68-2520](#), i. k. 1062330ISAK003D-246

Nauja redakcija nuo 2010-08-20:

Nr. [3D-750](#), 2010-08-12, Žin. 2010, Nr. 99-5147 (2010-08-19), i. k. 1102330ISAK003D-750

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NUO BAKTERINĖS DEGLIGĖS NAUDOJIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2006 m. birželio 14 d. Nr. 3D-246
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559) 4 straipsnio 3 dalies 4 punktu,
tvirtinu Fitosanitarijos priemonių nuo bakterinės degligės naudojimo tvarkos aprašą (pridedama).

L. E. ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖS PAREIGAS

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2006 m. birželio 14 d.
įsakymu Nr. 3D-246
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. rugpjūčio 12 d.
įsakymo Nr. 3D-750 redakcija)

FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NUO BAKTERINĖS DEGLIGĖS NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Fitosanitarijos priemonių nuo bakterinės degligės naudojimo tvarkos aprašo (toliau – aprašas) tikslas – nustatyti bakterinės degligės židinių išaiškinimo tvarką, ligos plitimo sustabdymo ir židinio sunaikinimo tvarką.

2. Šiame apraše vartojamos sąvokos:

Bakterinės degligės apsauginė zona (toliau – apsauginė zona) – teritorija, esanti 1 km spinduliu aplink bakterinės degligės židinį.

Bakterinės degligės buferinė zona (toliau – buferinė zona) – teritorija, esanti 3 km spinduliu aplink bakterinės degligės apsauginę zoną.

Bakterinės degligės židinys (toliau – židinys) – sodybinis sklypas sodininkų bendrijoje, žemės ūkio valda, parkas ar jo dalis, gyvatvorė, sodo ar medelyno kvartalas arba kita augavietė, kurioje auga visų augimo stadijų jautriausi bakterinės degligės augalai šeimininkai.

Jautriausi bakterinės degligės augalai šeimininkai – kriaušės (*Pyrus L.*), obelys (*Malus L.*), gudobelės (*Crataegus L.*), kauleniai (*Cotoneaster Ehrh.*), šermukšniai (*Sorbus L.*), cidonijos (*Cydonia Mill.*), dyglainės (*Pyracantha M. Roem.*), svarainiai (*Chaenomeles Lindl.*), lokvos (*Eriobotrya Lindl.*), šliandros (*Mespilus L.*), medlievos (*Amelanchier Med.*) ir fotinijos (*Photinia davidiana*).

3. Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559) vartojamas sąvokas.

II. FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS BAKTERINEI DEGLIGEI KONTROLIUOTI

4. Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – tarnyba) regioninių skyrių pareigūnai (toliau – pareigūnai) privalo:

4.1. gegužės–spalio mėnesiais (pagal oro sąlygas) dėl galimo užkrėtimo bakterine deglige tikrinti:

4.1.1. ne rečiau kaip kartą per metus sodybinius sklypus sodininkų bendrijose, žemės ūkio valdas, parkus ar jų dalis, gyvatvoves, sodus ar jų kvartalus arba kitas augavietes bei jų aplinkoje augančius jautriausius bakterinės degligės augalus šeimininkus;

4.1.2. ne rečiau kaip tris kartus per metus vaismedžių ar dekoratyvinių augalų medelynus bei aplink juos augančius jautriausius bakterinės degligės augalus šeimininkus;

4.2. vegetacijos metu jautriausius bakterinės degligės augalus šeimininkus, augančius aplink sodus ar medelynus;

4.3. scheminiame plane „Akis“ (kompiuterinė programa, skirta darbui su skaitmeniniais žemėlapiais) grafiškai pavaizduoti tikslią židinio vietą, apsauginę ir buferinę zonas. Jeigu atlikus fitosanitarinį tikrinimą keičiasi židinio ribos, scheminiame plane jas kiekvieną kartą pažymėti skirtingomis spalvomis.

4.4. Nustačius užkrėtimą bakterine deglige, tarnybos pareigūnai privalo:

4.4.1. židinyje ir apsauginėje zonoje kiekvieną savaitę atlikti vizualinę apžiūrą;

4.4.2. buferinėje zonoje kas dvi savaites atlikti vizualinę apžiūrą;

4.5. pastebėjus bakterinės degligės požymių apsauginėje ir buferinėje zonose, pakartotinai imti mėginius laboratorinei ekspertizei atlikti;

4.6. nustatyti jautriausių bakterinės degligės augalų šeiminių judėjimą iš sodybinio sklypo sodininkų bendrijoje, žemės ūkio valdos, parko ar jo dalies, sodo ar medelyno kvartalo arba kitos augavietės į kitas vietas iki židinio nustatymo, siekiant nustatyti bakterinės degligės plitimą.

III. FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS ŽIDINIUI NAIKINTI

5. Nustačius židinį, jautriausių bakterinės degligės augalų šeiminių augintojai ar savininkai privalo atlikti šiuos veiksmus:

5.1. kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo raštiško tarnybos pareigūno nurodymo, jam dalyvaujant, sunaikinti (išrauti ir sudeginti):

5.1.1. bakterine deglige užkrėstus jautriausius bakterinės degligės augalus šeiminius;

5.1.2. 10 metrų atstumu aplink užkrėstus augalus medelynuose, žemaūgiuose soduose, taip pat žemės ūkio valdoje augančius jautriausius bakterinės degligės augalus šeiminius;

5.1.3. 20 metrų atstumu aplink užkrėstus augalus aukštaūgiuose soduose augančius jautriausius bakterinės degligės augalus šeiminius;

5.2. kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo tarnybos pareigūno raštiško nurodymo, jam dalyvaujant, sunaikinti (išrauti ir sudeginti) gyvatvorėse, parkuose ar kitose augavietėse augančius bakterine deglige užkrėstus augalus bei aplink juos 20 metrų atstumu augančius jautriausius bakterinės degligės augalus šeiminius;

5.3. židinio naikinimo metu naudotus įrankius dezinfekuoti 70 proc. spiritu ne mažiau nei 5 min. ir (arba) nudeginti atvira liepsna, o rankas, drabužius ir batus, technines priemones – nuplauti dezinfekavimo priemonėmis;

5.4. augintojas ar savininkas du vegetacijos sezonus nuo židinio nustatymo privalo nuolat stebėti:

5.4.1. sodybinį sklypą sodininkų bendrijoje, žemės ūkio valdą, parką ar jo dalį, gyvatvorę, sodą, vaismedžių ar dekoratyvinių augalų medelyną, jų kvartalą arba kitą augavietę, kuriose buvo nustatytas židinis ir sunaikinti užkrėsti augalai;

5.4.2. apsauginėje zonoje augančius jautriausius bakterinės degligės augalus šeiminius;

5.5. jautriausių bakterinės degligės augalų šeiminių augintojas ar savininkas ne mažiau kaip dvejus metus nuo židinio nustatymo privalo saugoti dokumentus, susijusius su jautriausių bakterinės degligės augalų šeiminių tiekimu rinkai, fitosanitarinio tikrinimo rezultatais dėl bakterine deglige užkrėstų augalų šeiminių ir jų sunaikinimo bei raštiškus tarnybos pareigūnų nurodymus dėl židinio priežiūros;

5.6. jautriausių bakterinės degligės augalų šeiminių augintojas ar savininkas privalo parengti ir įgyvendinti augalų apsaugos priemonių nuo kenksmingųjų organizmų, platanančių bakterinę degligę, naudojimo prieš augalų žydėjimą ir po jo, programą;

5.7. augintojas ar savininkas, pastebėjęs užkrėtimo bakterine deglige požymių, privalo nedelsdamas pranešti apie tai tarnybai.

6. Po židinio nustatymo ir užkrėstų augalų sunaikinimo du vegetacijos sezonus iš židinio ir apsauginės zonos draudžiama išvežti ir tiekti rinkai bet kokios augimo stadijos jautriausius bakterinės degligės augalus šeiminius.

7. Jei atliekant fitosanitarinį tikrinimą medelynų buferinėje zonoje tarnybos pareigūnai nenustato užkrėstų augalų, tiekti rinkai jautriausių bakterinės degligės augalų šeiminių sodinamąją medžiagą leidžiama tik gavus tarnybos pareigūnų raštišką sutikimą.

8. Nuo jautriausių bakterinės degligės augalų šeiminių žydėjimo pradžios ir ne mažiau kaip dvi savaites augalams nužydėjus, iš židinio ir apsauginės zonos draudžiama išvežti ar pervežti į kitas vietas bičių avilius.

9. Du vegetacijos sezonus (nuo balandžio 1 d. iki spalio 31 d., atsižvelgiant į oro sąlygas) po židinio nustatymo ir užkrėstų augalų sunaikinimo į židinį ir apsauginę zoną draudžiama įvežti jautriausių bakterinės degligės augalų šeiminių ir įveisti naujus jų auginimo plotus. Šis

reikalavimas netaikomas tais atvejais, kai jautriausi bakterinės degligės augalai šeimininkai yra vežami keliais, dengtomis transporto priemonėmis.

10. Tarnybos pareigūnai du vegetacijos sezonus privalo atlikti fitosanitarinį tikrinimą židinyje ir apsauginėje zonoje. Jei per šį laikotarpį naujų židinių nenustatoma, šio aprašo 6–8 punktuose nurodyti draudimai netaikomi.

11. Kiekvienu atveju prieš įveisdamas jautriausių bakterinės degligės augalų šeimininkų sodą ar medelyną, augintojas privalo kreiptis į tarnybą dėl parinktos vietos fitosanitarinio įvertinimo.

12. Visi bet kurios augimo stadijos jautriausi bakterinės degligės augalai šeimininkai gali judėti ar būti tiekiami rinkai tik su augalo pasu, vadovaujantis Augalų pasų, reikalingų tam tikrų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų judėjimui Europos Bendrijoje, standartizavimo, išdavimo ir keitimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 3D-263 (Žin., 2003, Nr. [81-3711](#)).

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Už šio aprašo reikalavimų nesilaikymą asmenys atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-750](#), 2010-08-12, Žin., 2010, Nr. 99-5147 (2010-08-19), i. k. 1102330ISAK003D-750

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-750](#), 2010-08-12, Žin., 2010, Nr. 99-5147 (2010-08-19), i. k. 1102330ISAK003D-750

Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. birželio 14 d. įsakymo Nr. 3D-246 "Dėl Fitosanitarijos priemonių kovai su bakterine deglige taikymo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo